

نغمه یونسی
دانشجوی کارشناسی ارشد

خودآموزی راهنمای طراحی گام به گام

رشد آموزش
۱۶
دوره هشتم
شماره ۴
تابستان ۱۳۹۰
۶۱

کلیدواژه‌ها: وسایل و ابزار طراحی، مادرنگی، آبرنگ، زغال، پاستل.

مقدمه

برای این که چرا طراحی بیاموزیم، دلایل زیادی وجود دارد. برای شروع فعالیت، علاقه و انگیزه طراحی، لذت بخش و موجب رضایت خاطر است.

طراحی و آکریس به مراتب بهتر از گرفتن عکس برای ثبت اطلاعات در نقاشی است. مهم تر از این ها طراحی، دید صحیح و آگاهی ما را به محیط اطراف گسترش می دهد و به ما کمک می کند که دنیای اطراف را با نگاه کنجکاوانه و تازه تری بنگریم. تنوع زیادی در ابزار و وسایل طراحی و نقاشی وجود دارد. کاغذها و وسایل مختلف به راحتی در دسترس هنرمندان است.

هر وسیله طراحی، ویژگی هایی دارد و این به فرد علاقه مند فرصت می دهد تا با تجربه های شخصی و جدید، خود را بدون

هیچ گونه محدودیت محک بزند؛ برای مثال ذغال برای طرح های برجسته و صفحات بزرگ مناسب است؛ در حالی که مدادهای رنگی در کارهای ظریف و همراه با دقت زیاد در نمایش جزئیات طرح و در صفحات کوچک تر کاربرد دارد.

انتخاب ابزار و وسایل به چگونگی کار و همچنین تکنیک های نقاشی های که تجربه کرده اید، بستگی دارد.

ابتدا سعی کنید، هر روز ساعات کمی را به طراحی کردن اختصاص دهید تا به آن عادت کنید و از وسایل طراحی تا آن جا که می توانید، استفاده کنید تا علاقه خود را کشف و آن را درک کنید.

وسایل و ابزار لازم برای طراحی

ما معمولاً طراحی را با خطوط ساده با مداد یا خودکار انجام می دادیم؛ اما امروزه در دوره طراحی به طور وسیعی از مدادهای تک رنگ و رنگی استفاده می شود که در ایجاد انگیزه و تأثیر در

برخی حالت‌های توتالیته و بافتهای متفلوت را می‌توان با مدادهای رنگی به سادگی و با اعمال فشار بر قسمت مرکزی نوک مداد و طرفین آن ایجاد کرد.

استفاده از تیغ برای تیز کردن نوک مداد

معمولاً مداد تراش نوک مداد را که برای ترسیم مناسب است، می‌شکنند. مدادی که با تیغ یا کاتر تراشیده شود، برای مدت بیشتری نوک خود را حفظ خواهد کرد و نیاز به تراشیدن نخواهد داشت، در صورتی که اگر با مداد تراش تراشیده شود، عمر نوک مداد کمتر خواهد شد و زودتر به تیز کردن نیاز خواهد داشت.

مدادهای رنگی

یکی از پرکاربردترین ابزارهای طراحی بعد از قلم‌های گرافیتی، مدادهای رنگی است. برتری مداد رنگی به قلم‌های گرافیتی وجود رنگ در آن‌هاست. نوک مدادهای رنگی از خاک رس رنگ شده یا دانه‌های رنگی (رنگ‌دانه) پوشیده شده با موم تهیه می‌شود. بعضی از مدادهای رنگی نرم‌تر از بقیه هستند که به مقدار موم استفاده شده در آن‌ها بستگی دارد.

مدادهای رنگی می‌توانند ترکیبی زیبا از رنگ‌های مختلف به وجود آورند؛ اما تفاوت آن‌ها با رنگ در این است که نمی‌توانند با یکدیگر مخلوط شوند و رنگ دیگری را بسازند؛ به همین دلیل تولیدکنندگان، مدادهای رنگی‌ای در رنگ‌های متنوع و زیاد برای ایجاد سایه‌ها و رنگ‌های پس‌زمینه تولید کرده‌اند.

مداد آب رنگی

این مدادها حفاصل بین مدار رنگی و آب‌رنگ هستند و می‌توانید به صورت خشک، یعنی مانند مداد معمولی از آن‌ها استفاده کنید

هم‌چنین می‌توانید با فرو کردن نوک مداد در آب و حل کردن رنگ‌دانه‌ها آن برای طراحی و ترکیب رنگ‌ها روی کاغذ برای خلق طرحی پراکنده مانند آنچه با آب‌رنگ به وجود می‌آید.

زغال

زغال از قدیم‌ترین ابزار طراحی است. پیشینیان از تکه‌های چوب نیم‌سوخته در آتش برای ترسیم حیوانات روی دیوار غارها استفاده می‌کردند.

یادگیری بسیار اهمیت دارند.

مدادها

آشناترین وسیله طراحی، مداد است که بسیار متنوع است؛ از مدادهای نرم با توتالیته مخملی تا مدادهای ظریف که برای رسم جزئیات طرح استفاده می‌شود.

مدادهای چوبی معمولی از دو قسمت تشکیل شده است و یک میله نازک گرافیت درون سوراخ استوانه‌ای شکل چوبی قرار دارد. این میل گرافیت «سربی» را نوک مداد می‌نامند. این نام‌گذاری به قرن شانزدهم برمی‌گردد؛ زمانی که گرافیت کشف شده بود و به اشتباه آن را سرب می‌گفتند.

مدادها برحسب سختی و نرمی مغز گرافیت مداد، در انواع H و B درجه‌بندی می‌کنند؛ برای مثال مدادهای سخت از ۹H (سخت‌ترین) شروع تا H و نرم‌ترین مدادها از ۸B تا B درجه‌بندی می‌شوند.

درجه‌های F و HB حدود وسط نرم و سخت است. مداد نرم قابلیت ترسیم خطوط عریض و نرم را دارد؛ در حالی که مدادهای خست برای ترسیم نقاط و خطوط دقیق و بیان شرح و جزئیات است. یک مداد با درجه متوسط ۲B یا ۳B احتمالاً معروف‌ترین نوع برای طراحی است.

از مجموعه وسایل و لوازم لازم برای طراحی و اسکایس: مدادهای نرم و سخت، مدادهای رنگی، قلم‌های گرافیت، یک کاغذ سمباده، مداد تراش و تیغ (کاتر) و کاغذ شیشه‌ای برای تیز کردن مدادها.

انواع دیگر مداد، پیش‌برنده و کلاج هستند و طوری طراحی شده‌اند که قابلیت تعویض قلم را دارد. مزیت آن‌ها نسبت به مدادهای چوبی عدم نیاز به تراشیدن و تیز کردن نوک مداد است.

مدادهای کار «پیتترز» نوک مسطح و مستطیل شکل دارند که امکان رسم خطوط پهن و همین‌طور خطوط نازک و علامت‌های ظریف را فراهم می‌کند.

مدادهای خیلی نرم که به قلم‌های گرافیتی معروف‌اند، به راحتی در دسترس‌اند و برای ترسیم خطوط پهن و ضخیم و علامت‌های تیره و استوار، به ویژه روی کاغذهای بافت در کاربرد دارند.

امروزه زغال برای کار هنری از شاخه‌های درختان بید یا انگور که در کوره‌های مخصوصی آن را می‌سوزانند، استفاده از زغال ساده است و وسیله‌ای مناسب برای طراحی و کار با رضایت خاطر است. هنگام کار یا ذغال دست‌ها با کاغذ نباید برخورد نداشته باشند؛ چون به سادگی بر روی سطح کاغذ اثری سیاه بر جا می‌گذارند و به همین دلیل پس از اتمام کار از اسپری تثبیت‌کننده باید استفاده کرد.

انواع زغال

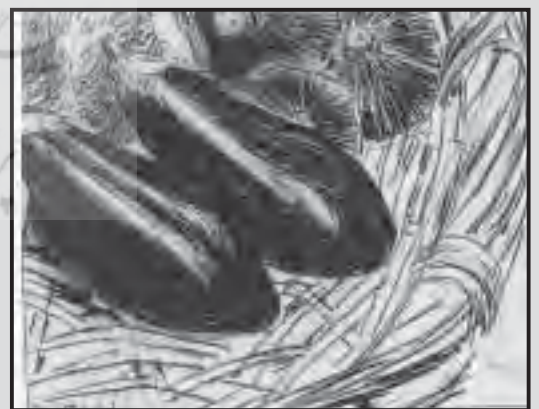
زغال قالبی یا تکه‌ای

این نوع زغال‌ها با ضخامت‌های مختلف تهیه می‌شوند. تکه‌های نازک‌تر برای طراحی و اسپیکس و جزئیات ظریف کار و تکه‌های قطورتر برای طرح‌های پهن‌تر. همچنین در جاهایی که به پرکردن سطح گسترده‌ای نیاز باشد، از این زغال‌ها استفاده می‌کنند.

زغال فشرده

در این نوع، پودر زغال را با ماده‌ی استحکام‌دهنده ترکیب می‌کنند و سپس آن را زیر فشار قرار می‌دهند تا فشرده شود. سپس آن را به صورت قلم‌های کوچک و ظریف یا ضخیم در می‌آورند. این قلم‌های زغالی نسبت به زغالی معمولی استحکام بیشتری دارند و به راحتی نمی‌شکنند و برای طرح‌هایی که خطوط آن ضخامت بیشتری دارند، کاربرد دارند.

این نوع، از قطعات نازک زغال فشرده تشکیل شده است که درون محفظه‌ی چوبی که همان پوستش روی مداد است، قرار می‌گیرند. مزیت مدادهای زغالی این است که راحت‌تر در دست قرار می‌گیرند و کار با آن تمیزتر است. این نوع زغال‌ها بافت محکم‌تری دارند و می‌توان با آن خطوط را با شدت بیشتری ترسیم کرد. نوک این زغال را می‌توانید تیزتر کنید و برای طراحی با جزئیات ظریف از آن استفاده کنید.

با کمترین تغییرات فشار بر زغال، زنگ و ضخامت و توتالیتة مختلفی به وجود می‌آید. به این ترتیب می‌توانید خطوطی از خاکستری روشن تا سیاه را مطابق شکل ترسیم کنید.

پاستل‌ها

مهم‌ترین عامل جذابیت پاستل قابلیت تطبیق‌پذیری و تنوع آن‌هاست که درصدها رنگ متفاوت در دسترس‌اند؛ از رنگ‌های روشن و پریده تا نرم و مخملی و پرنگ پاستل از رنگ‌دانه‌هایی تشکیل شده است که با ضمغ مخلوط شده و به صورت خمیری سفت درآمده‌اند و پس از آن در شکل‌هایی گرد و مربع قالب‌گیری می‌شوند تا سفت شوند. پاستل‌ها چهار نوع اصلی دارند:

پاستل‌های نرم

از انواع مختلف آن بیشتر استفاده می‌شود؛ زیرا طرح‌های مخملی و زیبایی به وجود می‌آورد. یکی از جذابیت‌های کاربرد آن

دفتر انتشارات کمک آموزشی

با مجله‌های رشد آشنا شوید

مجله‌های رشد توسط دفتر انتشارات کمک آموزشی سازمان پژوهش و برنامه‌ریزی آموزشی وابسته به وزارت آموزش و پرورش تهیه و منتشر می‌شوند:

مجله‌های دانش‌آموزی

(به صورت ماهنامه و ۸ شماره در هر سال تحصیلی منتشر می‌شوند):

دانش‌آموز (برای دانش‌آموزان آمادگی و پایه‌ی اول دوره‌ی دبستان)

دانش‌آموز (برای دانش‌آموزان پایه‌های دوم و سوم دوره‌ی دبستان)

دانش‌آموز (برای دانش‌آموزان پایه‌های چهارم و پنجم دوره‌ی دبستان)

دانش‌آموز (برای دانش‌آموزان دوره‌ی راهنمایی تحصیلی)

دانش‌آموز (برای دانش‌آموزان دوره‌ی متوسطه‌پیش‌دانشگاهی)

مجله‌های بزرگسال عمومی

(به صورت ماهنامه و ۸ شماره در هر سال تحصیلی منتشر می‌شوند):

رشد آموزش ابتدایی • رشد آموزش راهنمایی تحصیلی • رشد تکنولوژی آموزشی • رشد مدرسه فردا • رشد مدیریت مدرسه • رشد معلم

مجله‌های بزرگسال اختصاصی

(به صورت فصلنامه و ۴ شماره در هر سال تحصیلی منتشر می‌شوند):

رشد برهان راهنمایی (مجله ریاضی برای دانش‌آموزان دوره‌ی راهنمایی تحصیلی) • رشد برهان متوسطه (مجله ریاضی برای دانش‌آموزان دوره‌ی متوسطه) • رشد آموزش قرآن • رشد آموزش معارف اسلامی • رشد آموزش زبان و ادب فارسی • رشد آموزش هنر • رشد مشاور مدرسه • رشد آموزش تربیت‌بدنی • رشد آموزش علوم اجتماعی • رشد آموزش تاریخ • رشد آموزش جغرافیا • رشد آموزش زبان • رشد آموزش ریاضی • رشد آموزش فیزیک • رشد آموزش شیمی • رشد آموزش زیست‌شناسی • رشد آموزش زمین‌شناسی • رشد آموزش فنی‌وحرفه‌ای • رشد آموزش پیش‌دبستانی

مجله‌های رشد عمومی و اختصاصی برای آموزگاران، معلمان، مدیران و کارکنان اجرایی مدارس، دانشجویان مراکز تربیت‌معلم و رشته‌های دبیری دانشگاه‌ها و کارشناسان تعلیم و تربیت تهیه و منتشر می‌شوند.

نشانی: تهران، خیابان ایرانشهر شمالی، ساختمان شماره‌ی ۴ آموزش‌وپرورش، پلاک ۲۶۶، دفتر انتشارات کمک آموزشی.

تلفن و نمابر: ۰۲۱ - ۸۸۳۰۱۴۷۸

رشد آموزش

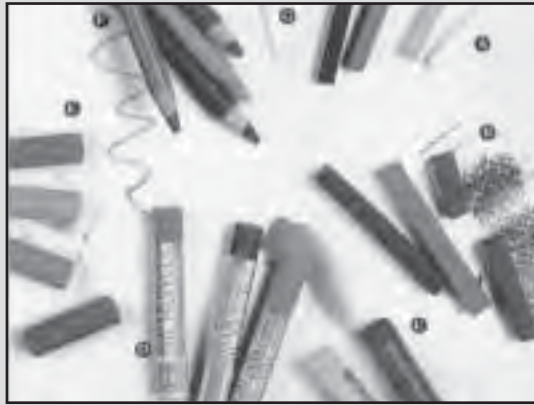
۲۶

دوره هشتم

شماره ۴

تابستان ۱۳۹۰

۶۳

بعضی انواع پاستل و مدادهای رنگی لازم در نقاشی و طراحی را نشان می دهد که به راحتی در دسترس هنرمندان است.

- A مداد رنگی کونته^۱
- B پاستیل سخت و محکم
- C پاستیل نرم
- D پاستیل روغنی
- E نیم پاستیل (بین نرم و سخت)
- F مدادهای پاستیل
- G ترکیب کننده ها

در هنر است. این نوع پاستل رنگ دانه بیشتر و ماده استحکام بخش و اتصال دهنده کمتری دارد که در نتیجه، رنگ ها، درخشان تر و شفاف ترند.

استفاده از آن بسیار راحت است، با یک فشار کم نقشی بر جای می گذارد که می توان آن ها را ترکیب کرد و با انگشت یا کاغذ مجالعه شده رنگ را پراکنده کرد.

پاستل های سخت

نسبت به پاستل های نرم، رنگ دانه کمتر و ماده استحکام بخش و اتصال دهنده بیشتری دارد؛ گرچه از بافت سخت تری تشکیل شده است؛ اما کمتر درخشندگی دارند. پاستل های سفت یا سخت را می توان با یک تیغ تیز کرد و از آن در ترسیم جزئیات طرح و خطوط ضخیم و ظریف استفاده کرد. پاستل های نرم به راحتی نمی شکنند و خرد نمی شود و بافت کاغذ را خراب و از بین نمی برد. از این نوع پاستیل در مراحل اولیه طراحی و ترسیم و مشخص کردن خطوط اصلی و ترکیب طرح استفاده می شود و هم چنین در مراحل نهایی ترسیم برای اضافه کردن جزئیات طرح نیز کاربرد دارد.

پاستل های مدادی

قلم های نازکی هستند که درون پوشش چوبی مددی قرار دارند و مانند مدادهای معمولی هستند مزیت آن ها، تمیزی هنگام استفاده و کار و نشکستن و خرد شدن آن ها است. به آسانی در دست قابل کنترل هستند.

پاستل های مدادی برای ترسیم خطوط اصلی و اسکیس و جزئیات کوچک و جزیی طرح کاربرد دارند و می توان آن را در کنار پاستل های تکه های (میل های) استفاده کرد.

پاستل های روغنی

ویژگی های آن باز پاستل های سنتی متفاوت است. رنگ دانه و گچ باهم ترکیب می شوند و به جای صمغ نوعی روغن استحکام بخش و اتصال دهنده است. همین ویژگی سبب می شود تا تکه ها محکم تر و سخت تر شوند. با پاستل های روغنی می توان خطوطی ضخیم ترسیم کرد که رنگ واضح و روشن و شفاف دارند؛ گرچه مانند پاستل های نرم و معمولی به آسانی در دست کنترل شدنی نیستند؛ ولی ویژگی ها و کیفیت خوبی دارند که برای ترسیم خطوط ایده آل بر روی کاغذ بی نظیرند.

منبع

The Drawing Course a Step-by-Step Guide
Angel Gair

برگ اشتراک مجله های رشد

شرایط:

۱. پرداخت مبلغ ۷۵/۰۰۰ ریال به ازای یک دوره یک ساله مجلهی درخواستی، به صورت علی الحساب به حساب شماره ی ۳۹۶۶۲۰۰۰ بانک تجارت شعبه ی سه راه آرمایش (سرخه حصار) کد ۳۹۵ در وجه شرکت افست.
۲. ارسال اصل فیش بانکی به همراه برگ تکمیل شده ی اشتراک بایست سفارشی. (کپی فیش را نزد خود نگه دارید).

♦ نام مجله های درخواستی:

.....

♦ نام و نام خانوادگی:

.....

♦ تاریخ تولد:

.....

♦ میزان تحصیلات:

.....

♦ تلفن:

.....

♦ نشانی کامل پستی:

.....

♦ استان:

.....

♦ خیابان:

.....

♦ پلاک:

.....

شهرستان:

.....

♦ در صورتی که قبلاً مشترک مجله بوده اید، شماره ی اشتراک خود را بنویسید:

کد اشتراک:

امضا:

- ♦ صندوق پستی مرکز بررسی آثار: ۱۵۸۷۵/۶۵۶۷
- ♦ صندوق پستی امور مشترکین: ۱۶۵۹۵/۱۱۱
- ♦ وبگاه: www.roshdmag.ir
- ♦ امور مشترکین: ۰۲۱-۷۷۳۳۶۶۵۶ - ۷۷۳۳۵۱۱۰
- ♦ پیام گیر مجله های رشد: ۰۲۱-۸۸۳۰۱۴۸۲

یادآوری:

- ♦ هزینه ی برگشت مجله در صورت خوانا و کامل نبودن نشانی و عدم حضور گیرنده، بر عهده ی مشترک است.
- ♦ مبنای شروع اشتراک مجله از زمان دریافت برگ اشتراک خواهد بود.

رشد آموزش
دوره هشتم
شماره ۴
تابستان ۱۳۹۰
۶۴